

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

De cultu Sanctorum, Doctoris Morlæi Angli nova quædam effugia
enervantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

Martyres obsecrandi sunt... possunt pro peccatis nostris rogare. Et *Orat. 2. de Preparat. Missæ*. Apostolorum intercessionem imploro, Martyrum preces depono, confessorum orationes expostulo, salium Domine Deus preces nunquam spernis. Longior forem si eodem modo loquentem adducerem S. Chrysostomum in *Liturg.* S. Cyprianum de *Stella & Magis*. Cyrillum Hierosol. *Catech. Mystag. 5.* Eusebium Alex. *Hom. de Sanctis*, & alios indubitatos primitivæ Ecclesiæ testes: ex quorum consensu quomodo nostri temporis Sectarii erroris convincantur jam supra tradidimus.

Doctōris Morlai Angli de his nova quadam effugia refelluntur.

Doctōr hic in Anglia celebris, & jam grandævus, qui & Belgium pridem lustravit, in suis Tractatibus circa dogmata aliqua Ecclesiæ Romanæ pag. 31. sic pronunciat. *Negari non potest, quin talis sit in Ecclesiâ Romana nunc Sanctorum & Angelorum, qualis olim apud Gentiles Heroum & Damonum cultus fuit.*

Doctōr eximie Accusator es: Inane ergo est effatum illud tuum, *Negari non potest*, cum tibi incumbat istud positivè probare. Sed ut gratis gratiam faciamus, nos cum Augustino, Theodoro, Cyrillo &c. latam in eo cultu differentiam facilè assignamus. Gentiles suos Heroes veros esse Deos credebant, nos Sanctos nostros tantum ut Dei amicos agnoscimus & veneramus. Et hinc ulterius, illi Heroibus istis tanquam Diis Sacrificia offerebant: inter Catholicos nihil per umbram simile, qui omnia sacrilegum esse profitentur alteri quam soli Deo sacrificare. Nescio quomodo possit aliquis hoc ignorare qui res Catholicorum tanto tempore non oscitanter exploravit. Instat tamen sic Morlaeus pag. 22. *Cultus Damonibus exhibitus erat illorum invocatio, in imaginibus veneratio, templorum & Altarium dedicatio, votorum in morbis & periculis nuncupatio &c.* ex quibus inferri cupit hæc eadem in honorem Sanctorum & Angelorum facta, cedere in Dei & Christi contumeliam.

Non potuit ergo Doctōr tantus distinguere inter Objecta quibus illa invocatio, dedicatio, nuncupatio præstatur. Eximie Domine, Invocatio, dedicatio &c. non est res per se mala. Sed invocatio Dæmonis res pessima est. Vobis igitur incumberebat ostendere, eodem modo sacrilegum esse Dæmones Dei inimicos, & Sanctos Dei amicos invocare. Nolo tantos viros à me doceri: audiant in eandem sententiam duo suprema Religionis Christianæ oracula. S. Augustinus contra *Fausum* cap. 18. sic loquitur. Dicit Apostolus, Quæ immolant Gentes dæmonis immolant & non Deo: Non quod offerebatur culpans, sed quia illis offerebatur. Consentit S. Hieronymus lib. cont. *Vigilantium* cap. 3. Illud fiebat Idolis & ideo detestandum: hoc fit Martyribus, & ideo recipiendum. Expende an Morlaeus his primæ Ecclesiæ oraculis præferendus.

Instat iterum pag. 25. Neminem ex Angelis vel Sanctis invocare possunt cum fide, quin illum cordis scrutatorem agnoscant, & præterea in illum tanquam Deum credant &c.

Sed neutrum veri speciem ullam præfert. Jam enim supra manifestum fecimus, quomodo Sancti

sine tali cordium scrutatione in visione Deitatis ut speculo lucidissimo Fidelium invocationem cognoscere possint non minus quàm Sanctos in terrâ existentes absentium cogitationes & acta cognovisse Scriptura pluribus exemplis testatur, quod nec Adversarii audent inficiari. Quod autem non possit aliquis invocari nisi in illum tanquam in Deum credatur, assertio est maximè inficitia, ac si invocari non possit alius ut supremus Dominus, alius ut mediator aut patronus qui apud illum intercedat. Quid est in rebus etiam humanis communius?

Instat porro Morlaeus pag. 27. & 28. Orant Papista Sanctos non solum (Patronos) ut impetrent, nobis aliquid à Deo, sed etiam ut ipsi ea præsentent, quod patet legenti Breviarium Romanum &c.

Respondetur facile, Papistas orantes rogare Sanctos ut ea præsentent, intercedendo apud Deum ut illa oranti per illum præsententur. Hoc certè est ex parte eorum præstari quod ab illis ab homine fideli depositum, nisi velis lufum in verbis excitare. Sic fanè & vos loqui oportet cum Scriptura *Apocalypses* cap. 4. Gratia vobis & pax ab eo qui est, & qui erat, & qui venturus est, & à septem Spiritibus qui in, conspectu Throni ejus sunt. Ita nempe, ut sicut Deus per omnipotentiam, ita spiritus illi suo modo gratiam & pacem largiantur. Si quis profectò Catholicus, sicut Joannes Apostolus in *Apocalypsi* loqueretur, quod à vobis lites, & verborum aucupia pateretur!

Plura in hujusmodi Commentationes novas & inanes præbet L. W. *Revisio*. eruditissima, de judicio Doctōris Morlai, anglicè conscripta.

APPENDIX.

De cultu Virginis Deiparæ quadam moderna refutantur.

Doctrina Catholica est primò, D. Virginem esse verè ac propriè Dei Matrem & Genetricem, contra Nestorium.

II. Eandem semper Virginem permanisse ante partum, in partu, & post partum.

III. Illam supra omnes Angelos & Sanctos cultu Hyperdulie honorandam esse.

IV. Virginem Deiparam nullo unquam peccato actuali inquinatam fuisse, definit Tridentinum.

V. Illam à labe originalis peccati semper immunem fuisse, communis est in Ecclesiâ sensus & sententia, non de fide.

VI. Virginem Mariam esse omnium Fidelium apud Deum Mediaticem, Dominam, Advocatam, Cæli Terræque Reginam, Peccatorum Refugium, & Matrem Misericordiæ, dogmata sunt & Privilegia sine controversia à Christi Fidelibus semper recepta.

Contra hunc Ecclesiæ sensum nullam vim habent, *Monita quadam salutaria, B. Virginis ad Cultores suos indiscretos*, in libello quodam Anonymo in vulgus nuper sparso, cum magno Fidelium scandalo.

Primò, quia libellum istum, & suspectam illius doctrinam, & loquendi modos, cum summa offensione & scandalo rejecit communis Fidelium consensus.

Secundò, Quia idem Libellus Sedis Apostolicæ decreto reprobatus, & prohibitus fuit.

Tertio, Quia in Virginis cultu & invocatione carpit